

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
ÖZET	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR	15
GİRİŞ	17
I. KONUNUN TAKDİMİ VE ÖNEMİ.....	17
II. TERİM SORUNU	19
III. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI	20

BİRİNCİ BÖLÜM

SORUMLULUK HUKUKUNUN GENEL ESASLARI VE MÜTESELSİL SORUMLULUK

I. SORUMLULUK KAVRAMI	21
II. SORUMLULUĞUN KAYNAKLARI.....	22
A. Haksız Fiilden Doğan Sorumluluk	23
1. Kusur Sorumluluğu.....	24
2. Kusursuz Sorumluluk	28
B. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk.....	31
C. Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Sorumluluk.....	34
III. SORUMLULUK İLKELERİ	36
A. Kusur	36
B. Sözleşme	38
C. Bir Kanun Hükmü	39
IV. HUKUKİ SORUMLULUK TÜRLERİ.....	40
A. Şahıs ile Sorumluluk	40
B. Malvarlığı ile Sorumluluk.....	41
1. Sınırsız Malvarlığı Sorumluluğu	41
2. Sınırlı Malvarlığı Sorumluluğu	42
a. Konu İtibariyle Sınırlı Malvarlığı Sorumluluğu.....	42
b. Miktar İtibariyle Sınırlı Malvarlığı Sorumluluğu	42

V. MÜTESELSİL SORUMLULUK.....	43
A. Genel Olarak	43
B. 818 Sayılı Borçlar Kanunu ile 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Düzenlemeleri Arasındaki Farklar	45
C. Müteselsil Sorumluluğun Amacı ve İşlevi.....	49
D. Müteselsil Sorumluluğu Doğuran Sebepler	50
1. Aynı Zarara Birlikte Sebep Olan Birden Fazla Kişinin Olması	50
a. Birden Fazla Zarar Veren Kusura Dayanan Sorumluluğu	51
i. Birden Fazla Zarar Veren Ortak Kusura Dayanan Sorumluluğu.....	51
ii. Birden Fazla Zarar Veren Bağımsız Kusura Dayanan Sorumluluğu.....	52
b. Birden Fazla Zarar Veren Kusursuz Sorumluluğu.....	52
c. Birden Fazla Zarar Veren Sözleşmeye Dayanan Sorumluluğu	53
2. Birden Fazla Zarar Veren Çeşitli Sebeplerden Dolayı Sorumluluğu	55
E. Müteselsil Sorumluluk ve Müteselsil Borçluluk Arasındaki İlişki	57
F. Müteselsil Sorumluluğun Hukuki Sonuçları	59
1. Dış İlişki Bakımından Hukuki Sonuçları	59
2. İç İlişki Bakımından Hukuki Sonuçları	61

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK TRAFİK KAZALARI, MOTORLU KARA TAŞITLARI VE TRAFİK KAZALARINDA SORUMLULAR

I. GENEL OLARAK TRAFİK KAZALARI	65
A. Trafik Kazası Kavramı	65
B. Trafik Kazasının Unsurları.....	66
C. Trafik Kazası Olarak Kabul Edilmeyen Olaylar	68
D. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu Uygulama Alanı.....	70
1. Yer Bakımından Uygulama Alanı.....	70
2. Konu Bakımından Uygulama Alanı.....	74
II. MOTORLU KARA TAŞITLARI.....	75
A. Motorlu Araç Tanımı	75
B. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu Kapsamındaki Motorlu Araç Türleri.....	76
C. Motorlu Kara Taşıtı Niteliğinde Olmayan Araçlar	79

III. TRAFİK KAZALARINDA SORUMLULUK TÜRLERİ	80
A. Kusur Sorumluluğu	80
B. Olağan Sebep Sorumluluğu	82
C. Tehlike Sorumluluğu	83
IV. TRAFİK KAZALARINDA SORUMLULAR	84
A. Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu	84
1. Genel Olarak	84
a. Gerçek İşleten	86
i. Araç Sahibi	87
ii. Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla Aracı Satın Alan Kişi	89
iii. Motorlu Aracı Kiralayan Kişi	90
iv. Motorlu Aracı Arıyet veya Rehin Alan Kişi	92
v. Diğer Kişiler	95
vi. Birden Fazla İşleten	95
b. Farazi İşleten	97
i. Motorlu Araçlarla İlgili Mesleki Faaliyette Bulunanlar	97
ii. Yarış Düzenleyicileri	99
iii. Motorlu Aracı Çalanlar veya Gasbedenler	99
iv. Devlet ve Diğer Kamu Tüzel Kişileri	101
2. İşletilme (Hareket) Halinde Olmayan Motorlu Araçlarda Sorumluluk	106
3. İşletenin Karayolunda Çekilen Araçlardan Sorumluluğu	107
4. İşletenin Sorumluluktan Kurtulması veya Sorumluluğunun Azaltılması	108
5. İşletenin Bağlı Olduğu Teşebbüs Sahibinin Sorumluluğu	111
B. İşleten Olmayan Sürücünün Sorumluluğu	113
C. Yayaların Sorumlulukları	114
D. Yolcuların Sorumlulukları	116
E. Motorsuz Taşıt ve Motorlu Bisiklet Sürücülerinin Sorumlulukları	117
F. Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu	119
G. İmalatçının Sorumluluğu	121
H. Ev Başkanının Sorumluluğu	122
I. Yapı Malikinin Sorumluluğu	124
J. Sigortacının Sorumluluğu	126
1. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası	127

2. Motorlu Kara Taşıtları İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası.....	133
3. Kara Araçları Kasko Sigortası	136
4. Güvence Hesabı	137
5. Yeşil Kart Sigortası	138

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TRAFİK KAZALARINDA MÜTESELSİL SORUMLULUK VE SINIRLARI

I. GENEL OLARAK.....	139
II. TRAFİK KAZALARINDA MÜTESELSİL SORUMLULUKTA KUSUR DEĞERLENDİRMESİ	142
A. Müteselsil Sorumlular Açısından Kusur Değerlendirilmesi	142
B. Zarar Gören Açısından Kusur Değerlendirilmesi	145
III. TRAFİK KAZALARINDA MÜTESELSİL SORUMLULUĞUN KAPSAMI	149
A. Zararın Tazmini	149
B. Birden Fazla Kişinin Birlikte Bir Zarara Sebebiyet Vermeleri.....	150
C. Birden Fazla Kişinin Aynı Zarardan Çeşitli Nedenlerden Dolayı Ortak Sorumluluğu.....	151
IV. TRAFİK KAZALARINDA MÜTESELSİL SORUMLULUKTA DIŞ İLİŞKİ VE İÇ İLİŞKİ	154
A. Dış İlişki	154
1. Zarar Görenin Zarar Verenler Karşısındaki Hukuki Durumu	155
a. Zarar Görenin Hakları	155
i. Zarar Görenin Seçimlik Hakkı.....	155
ii. Zarar Verenlerin İflası Halinde Zarar Görenin Hakları.....	157
b. Zarar Görenin Yükümlülükleri.....	158
c. Hatır Taşınmasında Hatır İçin Taşınanın Zarar Görmesi.....	160
2. Zarar Verenlerin Zarar Gören Karşısındaki Hukuki Durumu	161
a. Zarar Verenlerin Savunmaları	161
i. Ortak Def'i ve İtirazların İleri Sürülmesi	161
ii. Kişisel Def'i ve İtirazların İleri Sürülmesi	161
b. Zarar Verenlerin Sorumluluktan Kurtulması.....	162
c. Zarar Verenlerden Birinin Kimliğinin Belirlenememesi.....	165
d. Zarar Görenin Eylemlerinden Sorumlu Olduğu Kişinin Zarar Verenler Arasında Bulunması	165
B. İç İlişki.....	166
1. Rücu Hakkı	166
2. Halefiyet	169

V. TRAFİK KAZALARINDAN KAYNAKLANAN DAVALARDA UYGULANACAK USUL ...	172
A. Trafik Kazalarından Kaynaklanan Davalarda Görev ve Yetki	172
1. Görev	172
a. Genel Görevli Mahkemeler	172
b. Trafik Kazalarından Kaynaklanan Tazminat Davalarında Görevli Mahkemenin Belirlenmesi.....	173
i. Asliye Hukuk Mahkemesinin Görev Alanına Giren Durumlar	173
ii. Asliye Ticaret Mahkemesinin Görev Alanına Giren Durumlar	173
iii. İş Mahkemesinin Görev Alanına Giren Durumlar	176
iv. Tüketici Mahkemesinin Görev Alanına Giren Durumlar	177
v. Aile Mahkemesinin Görev Alanına Giren Durumlar	180
2. Yetki	181
a. Genel Yetkili Mahkeme	181
b. Haksız Fiilden Doğan Davalarda Yetkili Mahkeme	182
c. Sözleşmeden Doğan Davalarda Yetkili Mahkeme.....	182
d. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununa Göre Yetkili Mahkeme ..	182
e. Davalının Birden Fazla Olması Durumunda Yetkili Mahkeme.....	183
B. Trafik Kazalarından Kaynaklanan Davalarda Müteselsil Sorumluluğa Dayanma Karinesi.....	185
C. Trafik Kazalarında Tahkim Usulü	187
D. Trafik Kazalarında Zamanaşımı.....	188
SONUÇ	191
KAYNAKÇA	195